

ส่งออก CBAM ไทยโตแรง 29% สนค. ชี้เป็นโอกาสทองก่อนเส้นตายปี 2569

นายพูนพงษ์ นัยนาภากรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยข้อมูลการส่งออกสินค้าไทยภายใต้มาตรการปรับคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism: CBAM) ของสหภาพยุโรป (อียู) ท่ามกลางกระแสการค้าโลกที่มุ่งสู่ความยั่งยืน การส่งออกสินค้าของไทยภายใต้มาตรการ CBAM พลิกกลับมาขยายตัวอย่างแข็งแกร่ง ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2568 เติบโตถึงร้อยละ 29.08 เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สวนทางกับภาพรวมปี 2567 ที่หดตัวร้อยละ 5.68 เป็นสัญญาณบวกชี้ให้เห็นศักยภาพและความสามารถในการปรับตัวของผู้ประกอบการไทย ก่อนที่มาตรการ CBAM จะมีผลบังคับใช้อย่างเต็มรูปแบบในวันที่ 1 มกราคม 2569

มาตรการปรับคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน ครอบคลุม 6 กลุ่มสินค้า คือ เหล็กและเหล็กกล้า อะลูมิเนียม และของทำด้วยอะลูมิเนียม ซีเมนต์ ปูน ไฟฟ้า และ ไฮโดรเจน โดยในช่วง 6 เดือนแรก (ม.ค. - มิ.ย.) ของปี 2568 ไทยส่งออกสินค้าภายใต้มาตรการ CBAM ไปอียู รวมมูลค่า 203.63 ล้านดอลลาร์¹ ขยายตัวร้อยละ 29.08 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยไทยมีการส่งออกไปอียู เพียง 2 กลุ่มสินค้า คือ (1) เหล็กและเหล็กกล้า และ (2) อะลูมิเนียมและของทำด้วยอะลูมิเนียม โดยมีมูลค่าการส่งออก ดังนี้

(1) เหล็กและเหล็กกล้า เป็นหัวหอกสำคัญขับเคลื่อนการเติบโต ด้วยมูลค่าส่งออก 169.78 ล้านดอลลาร์ (สัดส่วนร้อยละ 83.38 ของการส่งออกสินค้า CBAM ทั้งหมดจากไทยไปอียู) ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 40.36 โดยการเติบโตนี้สวนทางกับภาพรวมการส่งออกเหล็กและเหล็กกล้าของไทยไปตลาดโลกที่หดตัวร้อยละ 15.19 แสดงให้เห็นว่าสินค้าเหล็กของไทยมีความสามารถในการแข่งขันและเป็นที่ต้องการของตลาดอียู ที่ให้ความสำคัญกับมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม

(2) อะลูมิเนียมและของทำด้วยอะลูมิเนียม มีมูลค่าส่งออก 33.85 ล้านดอลลาร์ (สัดส่วนร้อยละ 16.62 ของการส่งออกสินค้า CBAM ทั้งหมดจากไทยไปอียู) หดตัวร้อยละ 7.99 หดตัวต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า สวนทางกับการส่งออกไปโลกที่ขยายตัวร้อยละ 17.24

มาตรการ CBAM เป็นกลไกสำคัญของนโยบาย “European Green Deal” ที่อียูตั้งเป้าลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างจริงจัง แม้ปัจจุบัน การส่งออกกลุ่มสินค้าที่อยู่ภายใต้กฎหมาย CBAM จากไทยไปอียู จะยังมีสัดส่วนไม่สูงเมื่อเทียบกับการส่งออกไปโลก (ประมาณร้อยละ 4.74 ของมูลค่าการส่งออกสินค้า CBAM จากไทยไปโลก) แต่การเติบโตที่แข็งแกร่งในช่วงครึ่งแรกของปี 2568 ถือเป็นสัญญาณเชิงบวกที่แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมไทยเริ่มปรับตัว และมองเห็นโอกาสในการแข่งขันในตลาดที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืน

นายพูนพงษ์ระบุว่า “การขยายตัวที่เกิดขึ้นไม่ใช่เพียงการฟื้นตัวของยอดส่งออก แต่เป็นการยืนยันและแสดงถึงโอกาสและศักยภาพของไทยที่จะสามารถปรับตัวและส่งออกสินค้า CBAM ไปอียูได้มากขึ้นในอนาคต การเปลี่ยนแปลงนี้ ไม่เพียงเป็นความท้าทาย แต่เป็นโอกาสสำหรับไทยที่จะพัฒนาคุณภาพสินค้าและสร้างความยั่งยืนในการทำธุรกิจ และสามารถใช้มาตรการ CBAM สร้างแต้มต่อให้ไทยแข่งขันได้แข็งแกร่งขึ้นในเวทีการค้า”

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 มาตรการ CBAM จะเข้าสู่ช่วงบังคับใช้เต็มรูปแบบ ซึ่งผู้นำเข้าจะต้องซื้อและส่งมอบ “CBAM Certificate” ตามปริมาณการปล่อยคาร์บอนของสินค้านำเข้า ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยอาจต้องเผชิญกับต้นทุนที่สูงขึ้นในการตรวจสอบข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตลอดห่วงโซ่การผลิต ดังนั้น เพื่อเปลี่ยนความท้าทายเป็นโอกาสในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ผู้ประกอบการไทย

¹ มูลค่าของสินค้าโดยใช้พิกัดศุลกากรตามที่ระบุใน Regulation (EU) 2023/956

ควรศึกษาทำความเข้าใจหลักการของ CBAM และเตรียมความพร้อมในการคำนวณและจัดทำข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสินค้า (Embedded Emission) ยกระดับการผลิต โดยอาจลงทุนในเทคโนโลยีสะอาด หรือปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อลดการปล่อยคาร์บอน แสวงหาการสนับสนุนจากภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งพร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านองค์ความรู้ และด้านการเงิน ตลอดจนขยายตลาดเชิงรุก โดยการพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและเจาะตลาดใหม่ ๆ ที่ให้ความสำคัญกับประเด็นด้านความยั่งยืน ไม่ใช่แค่ในอียู แต่รวมถึงสหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย ที่กำลังพิจารณาใช้มาตรการในลักษณะเดียวกัน

“การปรับตัวให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลไม่เพียงแต่จะช่วยรักษาตลาดยุโรปไว้ได้ แต่ยังเป็นการเปิดประตูสู่โอกาสทางการค้าในเวทีโลกยุคใหม่ที่ ‘ความยั่งยืน’ คือกุญแจสำคัญสู่ความสำเร็จ” นายพูนพงษ์กล่าวย้ำ

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

8 กันยายน 2568